

Zpráva o výsledcích státní reprezentace a vyhodnocení péče o talentovanou mládež za rok 2024

I. Státní reprezentace: Svaz lyžařů České republiky/ OSÚ Severská kombinace

1. Seznam státních reprezentantů

Jméno	Příjmení	zařazení	datum narození
Lukáš	Daněk	závodník RDA muži	19.9.1997
Jiří	Konvalinka	závodník RDA muži	27.11.2004
Ondřej	Pažout	závodník RDA muži	1.7.1998
Jan	Vytrval	závodník RDA muži	8.5.1998
Tereza	Koldovská	závodník RDA ženy	19.10.2004
Jolana	Hradilová	závodník RDA ženy	29.06.2004
Ondřej	Balatka	závodník RDJ junioři	6.4.2006
Lukáš	Doležal	závodník RDJ junioři	21.2.2006
Jáchym	Hrdina	závodník RDJ junioři	21.10.2007
Jan	John	závodník RDJ junioři	15.2.2005
Jan	Kabeláč	závodník RDJ junioři	12.11.2006
Radim	Sudek	závodník RDJ junioři	06.01.2004
Júlie	Ošmerová	závodník RDJ juniorky	08.01.2009
Karolína	Horká	závodník RDJ juniorky	15.04.2006

2. Plán účastí

Plán účasti reprezentantů byl stanoven na základě kalendáře vypsaných soutěží FIS a MOV, dle stanovených kvót pro ČR a navržených nominačních kritérií na vrcholné soutěže a finančních možností OSÚ SK.

akce	kategorie	počet muži	počet ženy
MSJ Planica 2024	junioři	4	2
YOG Gangwon 2024	junioři	2	2
Světový pohár	dospělí	4	2
Kontinentální pohár	Jun+ dospělí	5	2
Alpský pohár	junioři	8	3

3. Skutečnost účastí

Dle naplnění nominačních kritérií

akce	kategorie	počet muži	počet ženy
MSJ Planica 2024	junioři	3	1
YOG Gangwon 2024	junioři	2	2
Světový pohár	dospělí	3	2
Kontinentální pohár	Jun+ dospělí	5	1
Alpský pohár	junioři	8	3

4. Výsledky

akce	kategorie	Individuální soutěže muži	Týmové soutěže M.	Individuální soutěže ženy	Cíle M / splněno	Cíle Ž / splněno
MSJ Planica 2024	junioři	10., 34., DSQ	5.	22.	1x6 / ne 1x16 / ano 1x30 / ne Team 6/ ano	1x16 / ne 1x 25 / ano
YOG Gangwon 2024	junioři	6., 26.	10.	21.	1x6 / ano 2x20 / ne Team 10 / ano	1x20 / ne 1x25 / ano
Světový pohár	senioři	24.,25., 28.,31,		24.,26.,27.,28.	1x15 / ne 2x20 / ne 3x30 / ano	2x20 / ne 4x30 /ano
Kontinentální pohár	Jun+ senioři	8.,9.,16.,17.,20		14.,19.	1x10 / ano 2x20 /ano	2x20/ ano
Alpský pohár	junioři	2x 1., 3., 8.,10.		11., 14., 19.	3x6 / ano 4x16 /ano	2x10/ ne 2x15/ ano

Návrat po zranění dvou stálých reprezentantů: Hradilové a Daňka (koleno / vazy) proběhl až ve 2.pol roku 2024. To se pochopitelně projevilo na účasti v plánovaných závodech a především v kategorii juniorek a žen.

II. Talentovaná mládež

1. Systém a koncepce talentované mládeže

a) Řízení systému, organizační struktura

Hlavním cílem nastaveného systému je vytvořit kvalitní podmínky sportovní přípravy pro rozvoj talentovaných sportovců ve věku 6 - 20 let.

Základním pilířem rozvoje sportovců v tomto období jsou Sportovní střediska (SpS) a Sportovní centra mládeže (SCM). Úkolem tréninkových center severské kombinace je vytvořit kvalitní sportovní základ pro chlapce i dívky a připravit je pro další růst v reprezentačních výběrech.

Sportovní střediska mládeže (SpS) tvoří základní článek systému podpory mládeže OSÚ severská kombinace a skoku na lyžích. Jedná se o období vázané na povinnou školní docházku. V roce 2021 schválily Valné hromady sportovních úseků skoku na lyžích (SL) a severské kombinace (SK) společný projekt SpS. Cílem je úzká spolupráce na přípravě nejmladších talentovaných sportovců, kvalitní trenérské zajištění, optimalizace financování a v neposlední řadě všeobecný rozvoj sportovců bez uspěchané specializace a tlaku na výsledek mladých sportovců. Celkem je zřízeno 10 center SpS pro skok na lyžích a severskou kombinaci.

Zřízení SpS

- SpS jsou zřízena u konkrétního klubu/jednoty, kde probíhá systematická příprava a výchova dětí pro disciplínu SL a SK.
- SpS jsou zřízena v lokalitě s dostupností skokanských můstků v místě činnosti daného klubu.
- SpS zřizuje OSÚ SK a SL pro rozvoj talentované mládeže

Činnost a poslání SpS

- Všeobecný rozvoj mladých sportovců

- Získání kladného vztahu k disciplínám SL a SK a k základním lyžařským návykům
- Postupná příprava sportovců na přechod do sportovních center a do výkonnostního sportu, kde již příprava sportovců SL a SK probíhá odlišně.
- Plnění systému sportovní přípravy schváleného radou úseku severská kombinace
- Jednotlivá SpS využívají finanční podpory na činnost z dotací NSA.

Povinnosti SpS

Na řízení činnosti se podílí daný klub a OSÚ SL a SK

- nábor dětí (chlapců a dívek)
- řízení sportovní přípravy
- zajištění odborného trenérského vedení
- plánování a vyhodnocování tréninkových ukazatelů
- pravidelné oponentury před trenérskou radou SK o činnosti

Sportovní centra mládeže (SCM) tvoří druhý stupeň systému podpory mládeže OSÚ severská kombinace. Jedná se o kategorie spolupůsobící se středním a terciálním vzděláváním (kategorie dorostu a juniorů).

V dorostu již dochází k diferenciaci zařazování a podpory sportovců podle výkonnosti a s ohledem na predikci dlouhodobého osobního rozvoje, případně je zohledňováno růstové a zdravotní hledisko. Tento princip je uplatňován po celé období, až do končícího juniorského věku. Významným faktorem u dorostenců a juniorů je podmiňovaná nominace do reprezentačních výběrů.

Činnost a poslání SCM

- Výběr sportovně talentované mládeže ve věku 15 - 20 let
- Odborné vedení sportovní přípravy
- Příprava na vrcholový sport, specializace na disciplínu severská kombinace
- Zajištění kvalitních tréninkových podmínek
- Spolupráce s reprezentačními trenéry na vedení tréninkového procesu dle radou úseku schváleného systému sportovní přípravy mládeže
- Rozvoj chlapců i dívek pro reprezentační družstva ČR

Povinnosti SCM

Za činnost v jednotlivých SCM zodpovídá odborně vzdělaný trenér nominovaný radou úseku SK. Je požadována trenérská kvalifikace Dipl.trenér, trenér I. a II.tř dle kvalifikačního řádu trenérů SLČR.

- řízení sportovní přípravy
- výchova plnohodnotných sportovců
- plánování a vyhodnocování tréninkových ukazatelů
- pravidelně informuje trenérskou radu SK o činnosti
- spolupráce s ostatními trenéry SCM, juniorů a seniorů
- vedení online deníku Yarmill, kontrola sportovců
- tvorba podkladů pro oponentury

b) Vazba na reprezentaci under age kategorie

U středisek SpS nedochází ke speciálnímu výběru sportovců dle výkonnosti. Hlavním cílem je všeobecná připravenost sportovců, zvládnutí techniky a správných návyků lyžování včetně úzkých specifíků disciplíny skok na lyžích. V posledním roce jsou výkonnostně vyspělí závodníci nominováni na společné akce SCM, kde získávají první zkušenosti s dalším stupněm sportovního rozvoje.

U středisek SCM jsou již závodníci systematicky připravováni k výkonnostnímu a vrcholovému sportu. Jsou pod dohledem trenérů juniorské reprezentace a na základě výkonnostního růstu a výsledků v daných kategoriích usilují o zařazení do juniorské reprezentace.

c) Způsob podpory

Na základě rozhodnutí NSA, které stanoví výši dotace v programu mládež. Dotace se následně rozdělí mezi jednotlivá OSÚ SLČR podle schváleného klíče SLČR.

Rady OSÚ SK a SL

- stanovy výši finančních prostředků na činnost sportovních středisek schválením rozpočtu na příslušný rok a rozdělí zdroje pro talentovanou mládež dle schváleného klíče mezi jednotlivá střediska SpS
- na základě podkladů z jednotlivých SpS provádí souhrnné vyúčtování dotace SLČR

Klub (jednota) u kterého je zřízené středisko SpS

- zodpovídá za účelné využití poskytnutého příspěvku schváleného radou úseku SK a SL. Příspěvek je primárně určen na zajištění trenérských služeb, případně na podporu materiálního vybavení a spolufinancování tréninkové přípravy.

Střediska SCM

Rada úseku SK schvaluje rozpočet pro střediska SCM.

Trenérská rada OSÚ SK připraví návrh na dělení zdrojů SCM dle výkonnosti jednotlivých závodníků zařazených do SCM, zajištění trenérů a společných akcí výběru SCM. Následně předloží Radě OSÚ SK ke schválení.

Kontrolu řádného využití zdrojů pro talentovanou mládež provádí sportovní ředitel OSÚ SK a následně ekonomické oddělení SLČR dle předpisu řádného vyúčtování.

d) Trenérské zajištění

Za sportovní činnost zodpovídá odborně vzdělaný trenér nominovaný radou úseku SK. Je požadována trenérská kvalifikace min. II.třídy dle kvalifikačního řádu trenérů SLČR.

Trenéři mládeže jsou povinni absolvovat alespoň 1x ročně odborný seminář pořádaný OSÚ SK, dále se účastní společných akcí SCM a jsou odpovědní za tréninkový proces.

Vyhodnocení a kontrola činnosti se provádí v každoročních oponenturách. Zároveň je evidence a průběh přípravy možné kontrolovat prostřednictvím elektronického deníku Yarmill.

e) Metodika a koncepce tréninkového procesu, její kontrola

Základní metodika a koncepce vychází z plánování trenérské rady a dohlíží na ni hlavní trenér mládeže.

Praktické ukázky i teoretické postupy jsou předkládány na trenérských seminářích.

Hodnocení vychází z dat tréninkového deníku Yarmill a výročních oponentur. Ty musí vypracovat a obhájit při oponenturách mládeže zodpovědný trenér za dané středisko.

Dohled a kontrolu nad činností center probíhá inspekci tréninkové jednotky trenéra mládeže, nebo sportovního ředitele úseku.

Odpovědnost za fungování center má klub/jednota, pod který dané centrum spadá a odpovědný trenér daného centra.

f) Vyřazování ze systému při neplnění, dohled nad kondičním rozvojem

Ve střediscích SpS probíhají pouze interní testy v rámci jednoduché testové baterie, která spadá do činnosti jednotlivých SpS. Kontrola kondičního rozvoje a obraz připravenosti mladých sportovců se projevuje také při

úrovni výkonnosti na republikových soutěžích. Střediska SpS musí evidovat údaje v elektronickém deníku, účastnit se vypsaných soutěží, zajistit trenérské vedení a respektovat pravidla schválená radou OSÚ SK.

Případné neplnění základních pravidel může vést k napomenutí. Následně musí odpovědný oddíl nedostatky napravit. Při dlouhodobě špatném fungování hrozí vyškrcnutí ze středisek SpS a zastavení finanční podpory. Při prokazatelných drobných porušení je dané SpS postiženo krácením finanční podpory.

Ve sportovních centrech SCM absolvují závodníci funkční vyšetření v odborném středisku Casri a výsledky jsou dlouhodobě evidovány a každoročně porovnávány odborníky kteří vyšetření vyhodnocují. Slouží tak k trenérům jako nutný podklad při tvorbě tréninkového plánu.

K vyhodnocení výbušnosti a skokanské připravenosti slouží izotonická deska, kde probíhají vyhodnocení a kontrola reakce závodníků na tréninkovou činnost v daném období.

Závodníci zařazení v centrech musí splnit výkonnostní kritéria pro zařazení do SCM schválená trenérskou radou SK. Zároveň mají povinnost samostatně evidovat tréninkovou skutečnost a řídit se plánem zodpovědného trenéra. Jak pro trenéry, tak i pro závodníky platí pravidla sportovní životosprávy a plnění povinností sportovce či trenéra.

g) Zdravotní zajištění

Každý sportovec musí absolvovat zdravotní prohlídku alespoň 1x ročně.

U sportovců SCM je nutná zdravotní prohlídka u sportovního lékaře včetně zátěžového EKG a funkčního vyšetření. Pokud nemá platnou zdravotní prohlídku, nemůže se účastnit soutěží a nemůže být zařazen do center mládeže.

U mladších sportovců v SpS není reálné zajištění rehabilitace a pohled fyzioterapeuta

U sportovců v SCM je v našem hlavním centru Dukla Liberec zajištěna pravidelná možnost kvalitní regenerace i dohled fyzioterapeuta v případě obtíží. Zajištění klasické odborné zdravotní péče je velký problém a chybí jak finance, tak i lékaři.

h) Výběr zařazení dětí a mládeže do systému TM svazu

V našem specifickém sportu se značně omezenou členskou základnou probíhá výběr ve střediscích SpS pouze v rámci náborové činnosti. Do systému SpS jsou zařazeny oddíly, které dlouhodobě připravují děti schopné usilovat o zařazení do SCM a následně do reprezentačních výběrů.

V SpS tedy není kladen důraz na specifické předpoklady.

Pro zařazení do SCM se přihlíží k výkonnosti sportovce v porovnání s biologických věkem dítěte a vhodným somatotypem pro severskou kombinaci. S přechodem na střední školu zároveň dochází k úbytku sportujících dětí v našem sportu a v systému zůstávají závodníci se základním talentem, výkonností a hlavně s chutí a vůlí sportovat.

Jak již bylo zmíněno v úvodu, věková hranice pro zařazení do SpS je v rozmezí 6-14 let po období docházky na ZŠ. Věková hranice je stanovena schválenou koncepcí SpS Valnou hromadou OSÚ SL a SK. Příprava sportovců v technické náročné a psychicky specifické disciplíně jakou je skok na lyžích musí probíhat již od raného dětství. Faktor překonávání strachu tak nastává přirozeně nácvikem tréninku na malých můstcích a zafixováním si základních technických návyků.

Věková hranice pro zařazení do SCM je v rozmezí 15-20 let a kritéria jsou na základě výkonnosti z MČR v poslední žákovské a první dorostenecké kategorii.

Nemáme nastavené přepisy s hlediska motivace pro jednotlivá centra.

Motivačním faktorem pro SpS jsou kritéria dělení zdrojů pro jednotlivá SpS. Zohledňuje se 1. členská základna. 2. „Výchovné“ kdy odchovanci skórují, pokud se v dalším vývoji prosadí do SCM a reprezentací včetně úspěšnosti na MS a MSJ. Tím je zamezen tlak na výkon v žákovských kategoriích, ale počítá se až výkonnost v pozdějším věku. 3. kvalita a trenérské vzdělání odpovědného trenéra.

2. Vyhodnocení péče o talentovou mládež

a. Řízení systému, organizační struktura

Probíhá dle nastaveného systému. Na základě společného projektu SpS pro SL + SK schválily na společném jarním zasedání rady OSÚ rozdělení přidělených financí dle klíče a předloženého výpočtu od sportovních ředitelů. Procentuální poměr se upravuje 1x ročně na základě splněných kritérií po zimní sezóně

Celkem bylo v roce 2024 podpořeno 10 středisek SpS. Na celkovém budgetu pro SpS se podílely obě disciplíny v poměru 60% SL + 40% SK. Pro první pol. 2024 se rozdělovalo 1,6 mil, pro druhé pol. 2024 také 2 mil, ale již dle nového procentuálního výpočtu na základě naplnění kritérií po závodní sezóně 23/24.

Závodníci, kteří byli po zimní sezóně nominováni do SCM rozdělila TR do tří skupin podpory dle výkonnosti. V roce 2024 se podporovala 2 střediska SCM + dle plánu trenérská rada byl schváleny budget sloužící jako příspěvek na společná soustředění a testy SCM a na vybrané závody mládeže (zbytek si pochopitelně hradí závodníci). Pro rok 2024 bylo na provoz SCM z rozpočtu SK vyčleněno 1,35 mil Kč.

Pozitivní ve společném projektu SpS je společná příprava pro závodníky SL a SK. Negativně se projevuje dosluhující infrastruktura skokanských areálů všech velikostí. Chybějící dotace na údržbu a provoz sportovišť pro dané oddíly. To se odráží na klesající členské základně sportujících dětí. Obrázek dosluhující infrastruktury není vhodným lákadlem pro začínající děti ani dobrou vizí pro mládež přecházející do systému SCM.

b. Vazby na reprezentaci under age

V našem systému nemáme reprezentaci under age. První reprezentační výběrem je reprezentační družstvo juniorů U20. Zároveň proběhla 2 společná soustředění SCM spolu s talentovanými závodníky nejstaršího ročníku SpS. Tyto akce slouží k poznání pravého sportu u mladších závodníků a je pro ně motivací při rozhodování o dalším směřování. Pro trenéry slouží tyto společné akce k poznání závodníků a ulehčují predikci závodníků pro další směřování.

Nejlepší závodníci SCM jsou pod dohledem juniorských trenérů a vybraní jedinci jsou nominováni na vybrané akce spolu s juniorskými reprezentanty.

Pozitivní je určitě provázanost a společné akce v přechodových ročnících. Zlepšuje to přehled trenérů o závodnících a usnadňuje přechod závodníků do nového kolektivu.

c. Způsob podpory

Koneční příjemci jsou radou úseku schválená střediska SpS a SCM, která jsou přiřazena k místním klubům/jednotám. Ty následně zodpovídají za správné hospodaření dle pravidel SLČR.

Z příspěvků byly primárně hrazeny trenérské služby, sportovní materiál a činnost.

Kontrola probíhá v rovině OSÚ SK z pozice sportovního ředitele, následně prochází ekonomickým oddělením SLČR a finálně jsou podklady předány VV SLČR.

Funguje odpovědnost jednotlivých oddílů za chod tréninkových center.

Negativně se projevují rostoucí náklady na vše a omezené zdroje financování

d. Trenérské zajištění

Trenéři s příslušnou trenérskou licencí jsou odsouhlaseni radou OSÚ SK. Trenéři mají smlouvu v klubech/jednotách, u kterých je dané centrum zřízeno. Vzhledem k tomu, že finanční zajištění pro SpS zdaleka nestačí na plnohodnotný pracovní poměr trenérů a slouží pouze jako příspěvek, nejsou smlouvy uzavírány přímo se SLČR. Oddíl zodpovědný za činnost střediska následně fakturuje SLČR za služby dle schváleného příspěvku.

Odpovědnost trenérů vůči svazu je zajištěna schvalováním příslušných trenérů pro dané SpS, SCM radou úseku SK. V případě neplnění povinností či hrubého porušení pravidel má rada úseku pravomoc postihnout či upravit financování a požadovat výměnu trenéra.

Trenéři mládeže se v roce 2024 absolvovali 3denní trenérský seminář a v průběhu roku několik odborných on-line přednášek. Účastnili se také společných akcí mládeže včetně pravidelných závodů v ČR i zahraničí.

Negativně se projevuje nedostatek kvalifikovaných trenérů, kteří mají zájem provozovat trenérskou činnost za daných podmínek. Chybí tak konkurence mezi trenéry. Zároveň se negativně projevuje neexistující metodicko-odborný výzkum, který by dokázal poradit trenérům s trendy v technice i v samotném tréninku. Cílený odborný výzkum skoku na lyžích prováděly některé katedry VŠ zanikl v devadesátých letech a na obnovení chybí odborníci i finance. I když stále probíhá spolupráce s VŠ, ale v podstatně menším rozsahu.

e. Metodika a koncepce tréninkového procesu, její kontrola

Hlavním kontrolním mechanismem jsou výroční oponentury mládeže, které probíhají každoročně po zimní sezóně. Metodiku nastavuje trenérská rada a na kontrolu dohlíží hlavní trenér mládeže, případně sportovní ředitel úseku. Vzhledem k tomu, že finanční příspěvky u většiny SpS jsou nedostatečné, tak i následné vymáhání dodržování správné metodiky značně pokulhává.

Centra SCM jsou metodicky kontrolována trenéry juniorů i seniorů a úroveň je velice solidní.

f. Dohled nad kondičním rozvojem

Dle výsledků základního testování u SpS a podrobných testů u SCM. S výsledky testů se pracuje dlouhodobě a u každého závodníka SCM je vedena historie, ze které se vychází při rozboru a hodnocení kondičního růstu daného závodníka.

V centrech SCM jsou závodníci zařazeni na základě výkonnosti, v roce 2024 jsme neřešili žádné vyřazování ze systému.

Pozitivní je možnost využívat informace a data z funkčních vyšetření na Casri, ty pomáhají s dohledem nad kondičním růstem závodníků. Systém kontroly je schopen zachytit nedostatky.

Negativní je, jak již bylo zmíněno, rozvoj v technické stránce skoku na lyžích.

g. Zdravotní zajištění

U sportovních středisek SpS je vyžadována pouze platná zdravotní prohlídka. Rehabilitaci atd. si zajišťují po vlastní ose.

U sportovních center SCM je ve spolupráci s Duklou Liberec zajištěna dostupná a kvalitní regenerace. Závodníci museli podstoupit zdravotní prohlídku u sportovního lékaře, včetně zátěžového EKG a funkčního vyšetření.

Nicméně pravidelné odborné zdravotní zajištění je obrovský problém. To je velký hendikep a určitě by v této věkové kategorii již měla být větší kontrola a užší kontakt s lékařem. Omezení zda trénovat či kdy začít trénovat v případě nachlazení, nemoci je bez odborné pomoci sportovního doktora.

h. Výběr zařazení dětí a mládeže do systému talentované mládeže svazu

Popsáno v bodě II.1.f, pro rok 2024 se postupovalo dle standardní metodiky

V roce 2024 bylo v systému SpS zařazeno celkem 90 sportovců z OSÚ SL a SK, v systému SCM celkem 14 závodníků severské kombinace.

Pozitivní změna proběhla v roce 2021, kdy se sjednotil systém výběru a fungování SpS pro skok i severskou kombinaci. Došlo k zamezení brzké specializace a omezení důrazu na výsledky v žákovských kategoriích.

Negativní je vlivem nižší členské základny možnost výběru z většího počtu závodníků do systému SCM a následně do juniorských reprezentací.

V Praze dne 5.2.2025

Tomáš Slavík, sportovní ředitel OSÚ SK